

STRATEGIJA RAZVOJA TURIZMA V OBČINI KOČEVJE 2015 – 2025, verzija 1.1.

Kočevje, julij 2015

Občina Kočevje

Ljubljanska cesta 26

1330 Kočevje

Tel.: 01 893 82 20

Fax: 01 893 82 30

e-mail: obcina@kocevje.si

www.kocevje.si

Projekt (naziv dokumenta):

Kratek naslov dokumenta: Strategija turizma Kočevje

Daljši naslov dokumenta: Strategija razvoja turizma v občini Kočevje 2015-2025

Nosilka naloge:

prof. Lilijana Štefanič

Strokovni sodelavci:

Anja Pugelj

Jan Čibej, mag. posl. ved

Julija Valentič, prof. šp.vzg. in trener

mag. Irena Škufca

Datum:

Avgust 2015

KAZALO

UVOD	1
1 ANALIZA STANJA.....	2
1.1.1 Geografske in demografske značilnosti kočevske občine	2
1.1.2 Gospodarska struktura	3
1.1.3 Demografska struktura.....	3
1.1.4 Primarna turistična ponudba.....	5
1.1.5 Sekundarna turistična ponudba	7
1.2 POMEN TURIZMA ZA RAZVOJ	13
2 SWOT ANALIZA	14
3 OBLIKOVANJE STRATEGIJE.....	15
3.1 POSLANSTVO	15
3.2 VIZIJA.....	15
3.3 ZASNOVA KOČEVSKO ZGODBE.....	16
4 STRATEŠKI CILJI, OPERATIVNI CILJI, UKREPI.....	18
4.1 STATEŠKI CILJ 1 - Izboljšati stanje obstoječe splošne infrastrukture	18
4.1.1 OPERATIVNI CILJ 1: Investicije v ustrezno prometno in komunalno infrastrukturo	18
4.1.2 OPERATIVNI CILJ 2: Investicije v ureditev občinskih javnih in parkirnih površin.....	19
4.1.3 OPERATIVNI CILJ 3: Investicije v revitalizacijo zapuščenih vasi	21
4.2 STRATEŠKI CILJ 2 - Povečati prepoznavnost kočevske kot privlačne turistične destinacije	22
4.2.1 Operativni cilj 1 - Vzpostaviti celovit efektiven sistem promocije in trženja kočevske kot turistične destinacije	23
4.2.2 Operativni cilj 2 - Izboljšati kakovost turistične ponudbe v skladu s trendi	24
4.3 STRATEŠKI CILJ 3 - Izboljšati ponudbo obstoječih in izgradnja dodatnih namestitvenih in gostinskih kapacitet.....	27
4.3.1 Operativni cilj 1 - Posodobiti obstoječe in izgraditi dodatne namestitvene kapacitete	27
4.3.2 Operativni cilj 2 - Vzpostaviti pestro in kakovostno gastronomsko ponudbo	28
4.3.3 Operativni cilj 3 - Vzpostaviti povezave med deležniki in povečati sinergijske učinke .	29
5 TERMINSKI NAČRT	31

6	IZVAJANJE IN SPREMLJANJE STRATEGIJE	32
7	TVEGANJA IN OMEJITVE.....	33
	ZAKLJUČEK	34
	VIRI IN LITERATURA.....	35

KAZALO TABEL:

<i>Tabela 1:Struktura delovno aktivnega prebivalstva v občini Kočevje v maju 2015.....</i>	3
<i>Tabela 2: Gibanje povprečne stopnje registrirane brezposelnosti v občini Kočevje med letoma 2010 in 2015.....</i>	3
<i>Tabela 3: Gibanje števila prebivalcev v občini Kočevje med leti 2008 in 2015</i>	4
<i>Tabela 4: Prebivalstvo v občini Kočevje po petletnih starostnih skupinah in spolu v prvi polovici leta 2015.....</i>	4
<i>Tabela 5: Seznam naravnih znamenitosti v občini Kočevje in okolici</i>	6
<i>Tabela 6: Seznam kulturnih znamenitosti v občini Kočevje in okolici.....</i>	6
<i>Tabela 7: Namestitvene kapacitete v občini Kočevje v letu 2015</i>	8
<i>Tabela 8: Dodatne namestitvene kapacitete v občini Kočevje v letu 2015</i>	9
<i>Tabela 9: Namestitvene kapacitete v občini Kočevje po tipu prenočišča</i>	9
<i>Tabela 10: Seznam rekreacijskih poti v občini Kočevje in okolici</i>	9
<i>Tabela 11: Športni objekti v Občini Kočevje, ki so v upravljanju Javnega zavoda za šport.....</i>	10
<i>Tabela 12: Prihodi in prenočitve turistov v letih 2010-2014.....</i>	11
<i>Tabela 13: Prihodi in prenočitve turistov po narodnosti.....</i>	12
<i>Tabela 14: Tabela tveganja.....</i>	33

KAZALO SLIK:

<i>Slika 1: Vizualna predstavitev zasnove kočevske zgodbe</i>	17
<i>Slika 2: Povzetek strateških in operativnih ciljev</i>	30

UVOD

Turizem kot gospodarska dejavnost izboljšuje blaginjo in spodbuja kakovost življenja v okolju, prav tako pa predstavlja temeljno vrednoto sodobnega človeka, zato povpraševanje po potovanjih še vedno narašča. Turizem za Slovenijo kot tudi za Kočevje predstavlja poslovno priložnost. Kočevje z bogato kulturno in predvsem naravno dediščino predstavlja velik potencial za razvoj turistično razvitega mesta v smislu doživljajsko bogate turistične ponudbe. Za Kočevsko predstavlja tovrstna dejavnost poslovno priložnost, saj ji zahodno Dolenjska lega omogoča hiter dostop do hrvaškega trga (morja), Novega Mesta (zdravilišča) ter glavnega mesta Ljubljane, kljub nerazviti avtocestni povezavi med kraji.

Strategija razvoja turizma v mestni občini Kočevje se dotika strateških usmeritev Strategije Slovenije, saj sledi trajnostnemu razvoju, to pomeni, da bo turistična dejavnost v Kočevju ustvarjala ekonomsko učinkovitost na podlagi trajnostnega delovanja. Razvijale se bodo dejavnosti na področju aktivnih počitnic, zdravega oddiha, športa, doživetij v naravi, gastronomije in mladinskega turizma, ki bodo tesno povezane s trajnostnim razvojem občine.

Trenutno v občini Kočevje turistična dejavnost ni jasno definirana. Kočevje kot destinacija še ni prepoznavna, zato želimo s strateškim dokumentom premišljeno ustvariti smernice, ki bodo vodile k ugledu, konkurenčnosti in prepoznavnosti kraja. Predvsem se bomo osredotočili na priložnosti, na katerih bo temeljila turistična ponudba, skupaj z deležniki pa ustvarili finančne in vsebinske sinergijske učinke.

1 ANALIZA STANJA

Analiza stanja turistične ponudbe v občini Kočevje je bila izdelana avgusta 2015 in se osredotoča na geografske značilnosti kočevske, na njene naravne in kulturne znamenitosti in gastronomijo ter na turistično infrastrukturo. Analizirani so stanje in obseg obstoječe turistične ponudbe v občini Kočevje v zadnjih nekaj letih, značilnosti turističnega obiska in pomen turizma za razvoj občine. Osnovo za izpeljavo in postavitev strateških ciljev predstavlja SWOT analiza, ki jo najdemo na koncu tega poglavja.

1.1 IZHODIŠČA ANALIZE

1.1.1 Geografske in demografske značilnosti kočevske občine

- A. **Lega in pokrajinske značilnosti:** Kočevsko Polje leži v zahodnem delu Dolenjske pokrajine, med Loško in Ribniško dolino na severu, Belo Krajino ter Kolpo in Čabranko na jugu. Obkrožajo ga nižja gričevja in hribi ter obsežna gozdnata površina kočevskega Roga. Kočevska občina je po površini največja slovenska občina, ki zavzema površino 555,7 km² pri čemer 90% te površine pokrivajo mešani gozdovi. Kočevsko Polje je kraško polje s ponikalnico Rinžo in številnimi kraškimi jamami, mnogimi še neraziskanimi. Podnebje na kočevskem je kontinentalno z relativno suhimi zimami in vlažnimi jesenskimi meseci. Letna količina padavin je 1,526mm. Upravno, gospodarsko in kulturno središče Kočevske je mesto Kočevje.
- B. **Demografske značilnosti:** Na področju Kočevske občine je 80 naselij, v katerih živi 17.000 ljudi, med njimi nekoliko več žensk kot moških. Samo mesto Kočevje ima 9.000 prebivalcev, nato pa sledijo zaselki Livold in Dolga vas, Šalka vas in Stari Log s 300-400 prebivalci. Ostale večje vasi v okolici Kočevja, kot so Stara cerkev, Breg, Slovenska vas, Mlaka in Kočevska reka so nekoliko manjše po številu prebivalcev. V času po drugi svetovni vojni pa do slovenske osamosvojitve so bile glavne gospodarske panoge na Kočevskem lesna, tekstilna, transportna in kemična industrija, v katerih je bila zaposlena večina prebivalstva, danes pa je edino podjetje, ki se je ohranilo iz tistih časov, tovarna Melamin d.o.o. Aktualna statistika trenutno beleži na kočevskem 24% brezposelnost.
- C. **Zgodovinske značilnosti:** Kočevsko zaznamuje posebna zgodovina. Prvi prebivalci Kočevske so bili Slovenci, vendar jih je bilo premalo, da bi poselili celotno območje, ki je bilo tudi takrat v glavnem poraslo z gozdom, zato so Ortenburžani, v katerih upravi je bila takrat Kočevska, kazensko tja naselili nemške kmete, ti pa so si zaradi izolacije in odmaknjenosti ustvarili svoj kulturni in jezikovni otok sredi slovenskega ozemlja, ki se je ohranil celih 600 let. Leta 1941 je bila večina starih Kočevjarjev po ukazu Hitlerja in Mussolinija preseljena v Posavje, v prvih povojnih letih pa so območje poselili s Slovenci pa tudi s priseljenci iz drugih delov Jugoslavije, zato ti danes predstavljajo večinsko prebivalstvo na kočevskem. Demografska razdrobljenost

in pokrajinska odmaknjenost tako še danes predstavljata oviro pri ustvarjanju skupne kočevske zgodbe.

1.1.2 Gospodarska struktura

Po zadnjih podatkih SURS-a (prvo polletje 2015) je bilo v občini Kočevje 4049 delovno aktivnih prebivalcev. 90,1% prebivalcev je bilo zaposlenih v podjetjih in organizacijah, 8,4% prebivalcev je bilo samozaposlenih, preostalih 1,5% prebivalcev pa predstavljajo kmetje.

Tabela 1: Struktura delovno aktivnega prebivalstva v občini Kočevje v maju 2015

Delovno aktivno prebivalstvo	maj 2015
Delovno aktivno prebivalstvo - skupaj	4049
Zaposlene osebe - skupaj	3648
Samozaposlene osebe - skupaj	401
Samozaposlene osebe brez kmetov	339
Samozaposlene osebe - kmetje	62

Po zadnjih podatkih SURS-a smo imeli v mesecu maju 2015 v občini Kočevje 1689 registriranih brezposelnih oseb, kar predstavlja 23,1% stopnjo registrirane brezposelnosti. Povprečna neto plača je tako v občini Kočevje v mesecu maju 2015 znašala 878,84€, kar je precej pod slovenskim povprečjem (997,51€ neto). Najnižje povprečne mesečne plače v občini Kočevje najdemo predvsem v gostinski dejavnosti (617,24€ neto) in v drugih raznovrstnih poslovnih dejavnostih (545,76€ neto).

V letu 2015 sicer trenutno zaznavamo najvišjo stopnjo registrirane brezposelnosti v občini Kočevje (povprečna stopnja v letu 2015 znaša 23,9%), vendar je v letošnjem letu po daljšem času viden konstanten upad stopnje registrirane brezposelnosti iz meseca v mesec (januar - 24,7%, februar - 24,4%, marec - 24,0%, april - 23,3% in maj - 23,1%).

Tabela 2: Gibanje povprečne stopnje registrirane brezposelnosti v občini Kočevje med letoma 2010 in 2015

Leto	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Stopnja	18,4	19,2	20,7	22,7	23,7	23,9

*Povprečna stopnja registrirane brezposelnosti za leto 2015 je izračunana na podlagi petmesečnih podatkov, ki so trenutno na razpolago

Visoka stopnja brezposelnosti v občini in pomanjkanje volje za razvoj podjetništva dajeta prebivalcem občutek nezadovoljstva z življenjskim standardom, kar se posledično izkazuje tudi v pomanjkanju interesa in predvsem volje za razvoj turistične ponudbe v občini.

1.1.3 Demografska struktura

Za občino Kočevje je v zadnjih 8 letih opazen počasen a konstanten upad števila prebivalcev (tako se je v zadnjih 8 letih število prebivalcev zmanjšalo za 820). Po podatkih SURS-a je v prvem polletju 2015 v občini Kočevje živelo 16075 prebivalcev, od česar je bilo 15476 državljanov Republike Slovenije in 599 tujih državljanov (kar predstavlja 3,7%). Stopnja

priseljavanja oziroma odseljavanja je sicer majhna, vendar vztrajno pridobiva predvsem stopnja odseljavanja - podatki za zadnjih 5 let kažejo, da gre v večini za odseljene v druge občine (skupni selitveni prirast med občinami je v zadnjih 5 letih negativen); naravna stopnja natalitete pa je v zadnjih 5 letih večinoma rahlo nad naravno stopnjo smrtnosti. Tako lahko rečemo, da so letne spremembe v številu prebivalcev sicer majhne, vendar konstantni negativni selitveni prirast skozi več let povzroča, da postane zmanjšanje števila prebivalcev v občini opazno.

Tabela 3: Gibanje števila prebivalcev v občini Kočevje med leti 2008 in 2015

Leto	Moški	Ženske	Skupaj
2008	8305	8498	16803
2009	8235	8421	16656
2010	8188	8366	16554
2011	8157	8350	16505
2012	8116	8357	16471
2013	8057	8286	16341
2014	7957	8178	16133
2015	7952	8123	16075

Starostna struktura prebivalcev v občini Kočevje je naslednja: 14,5% predstavljajo otroci do 15 leta starosti, 11,2% predstavljajo mladostniki (dijaki in študenti) med 15 in 26 letom starosti, 25,5% predstavljajo prebivalci med 27 in 44 letom starosti, 31% predstavljajo prebivalci med 45 in 64 letom starosti, 17,8% pa predstavljajo prebivalci nad 65 letom starosti. Zadnji podatki torej nakazujejo na precej velik delež starejših prebivalcev v občini, kar lahko v prihodnosti deluje negativno na prepotreben razvoj gospodarstva in tudi turizma v občini. Mladi se namreč že tekom šolanja odločijo za bivanje v drugih občinah ali celo v tujini, po končanem šolanju pa se odločijo tudi za tamkajšnje življenje (več možnosti za zaposlovanje in boljše življenje).

Tabela 4: Prebivalstvo v občini Kočevje po petletnih starostnih skupinah in spolu v prvi polovici leta 2015

starost	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54
moški	454	399	346	332	384	516	683	656	506	543	629
ženske	419	348	362	338	348	497	577	588	482	515	650
SKUPAJ	873	747	708	670	732	1013	1260	1244	988	1058	1279
starost	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85-89	90-94	95-99	100+	SKUPAJ
moški	698	663	382	266	259	159	68	9	0	0	7952
ženske	653	629	408	330	376	344	190	59	9	1	8123
SKUPAJ	1351	1292	790	596	635	503	258	68	9	1	16075

1.1.4 Primarna turistična ponudba

- A. **Naravne znamenitosti:** Reka Rinža je edina reka na Kočevskem. Je izrazito kraška reka, ki na koncu ponikne v podzemlje in se kot Bilpa izliva v reko Kolpo. Izvir Rinže je Reberski studenec, ki leži v vznožju Stojne za vasjo Mrtvice. Reka Kolpa je desni pritok reke Save. Je 292 km dolga mejna reka med državama Republiko Slovenijo in Republiko Hrvaško, saj kar 113 km državne meje poteka po njenem toku. Izvir Kolpe je okoli 200 m dolgo in do 50 m široko, slikovito jezerce pod strmimi, gozdnatimi pobočji hrvaškega narodnega parka Risnjak, blizu vasi Razloge v Gorskem Kotarju, imenovano tudi Kupeško jezero. Zanimivo je, da je izvir oddaljen samo 24 km zračne črte od Jadranskega morja, Kolpa pa odteka skoraj 1500 km daleč v Črno morje. Kočevsko ali Rudniško jezero se nahaja na Kočevskem polju, v severovzhodnem delu Kočevja, ob predelu Trata, Rudnik in naselju Šalka vas. Nastalo na dnu rudniške kotanje, v kateri so z dnevnim kopom izkoriščali rjavi premog. V času delovanja rudnika je v kotanjo pritekal Rudniški potok, polnil je dve večji luži, katerih vodo pa so v času obratovanja rudnika prečrpavali in jo uporabljali pri separaciji premoga. Vodo so po velikih ceveh odvajali v bližnjo reko Rinžo. Leta 1978 se je delo v rudniku prenehalo, voda pa je polagoma napolnila kotanjo. Jezero je globoko do 70 m, njegova površina je okrog 1,5 km², obala pa meri okrog 3 km. Okoli jezera je speljana naravoslovna učna pot. Jezero danes ponuja številne rekreacijske možnosti, čolnarjenje, plavanje, potapljanje, ter pozimi drsanje. Leta 1989 je Ribiška družina Kočevje začela v jezero vlagati večje količine rib, veliko iz reke Rinže, v letu 2003 pa tudi iz Reškega jezera. V jezeru so kleni, lipnji, krapci, somi, rdečeperke, ščuke, ... Celoten kraški svet Kočevske predstavlja življenjski prostor številnim jamskim živalskim vrstam. Na kočevskem območju je registriranih preko 600 kraških jam med katerimi prevladujejo korozijska brezna. Za to področje so značilne tudi udornice in ledene jame, na Kočevsko-ribniškem polju, v dolini reke Krke in Kolpe pa tudi vodne jame. Najbolj znane so Željnske jame ter Eleonorina in Ledena jama v Fridrihštajnskem gozdu, ostale zabeležene pa so: Jama treh bratov pri Verdengu, Jama treh bratov pri Kočevju, Jelovička jama, Kobiljača, Ledena jama pri Kunču, Lukova jama pri Zdihovem, Mrzla jama pri Ložu, Veliki Zjot, Jazbina, Čaganka, Lobašgrote in Izvir Bilpe. Pragozd je gozdna združba, ki je po svoji sestavi, zgradbi in rasti zaključena razvojna stopnja in je ostala absolutno nedotaknjena od človekovega vpliva. Kočevski pragozdovi se nahajajo na pobočjih Goteniške gore, Stojne in Roga. Zavarovani ostanki so: Borovška gora s pragozdom Krokar (pretežno bukov sestoj), pragozd Stmec (jelovo-bukov sestoj z nekaj javorja in smreke), Prelesnikova koliševka pod vznožjem Roga (mrežišče s smreko), pragozd Kopa (javorov-bukov sestoj), pragozd Pečka in Rajhenavski pragozd z mogočno jelko in bukovim sestojem (zaščiten že od leta 1892).

Tabela 5: Seznam naravnih znamenitosti v občini Kočevje in okolici

NARAVNE ZNAMENITOSTI	
Vode, jame, ostalo	Gozdni rezervati
reka Rinža	Pragozd Rajhenavski Rog
reka Kolpa	Gozdni rezervat Pugled – Žiben
Bilpa	Pragozd Prelesnikova koliševka
Kočevsko ali Rudniško jezero	Gozdni rezervat Željnske jame
Eleonorina jama	Pragozd Strmec
Ledena jama	Gozdni rezervat Mestni vrh
Reško jezero	Gozdni rezervat Krempa
Kal v Jelenji vasi	Pragozd Krokari
Oreh v Kočevski Reki	Gozdni rezervat Goteniški Snežnik
	Gozdni rezervat Firštov rep
	Gozdni rezervat Kuželjska stena
	Gozdni rezervat Krajc – Bukovje

B. Kulturne znamenitosti: Sakralna dediščina; Kot prvotna župna cerkev v Kočevju je veljala cerkev sv. Jerneja na pokopališču. Leta 1872 so dotrajano cerkev sv. Jerneja podrli in na njenem mestu zgradili pokopališko kapelo sv. Križa. Kot župna cerkev je prenehala obstajati šele leta 1791, ko je stopila na njeno mesto mestna cerkev sv. Fabijana in Sebastijana, zgrajena v samem centru mesta. Prvotno je tu stala kapela Turjačanov, kasneje cerkev sv. Florjana, zidana okoli leta 1766. Današnje svetišče je bilo zgrajeno v letih 1900-1903 po načrtih avstrijskega arhitekta. Med vojno je veliko škodo utrpela večina sakralnih objektov saj jih je nova slovenska oblast nasilno odstranila kot "ostanke tujega elementa". Od 123 nekdanjih cerkva na Kočevskem jih je danes le še 27 (med vojno uničenih 20), od približno 400 znamenj pa jih je danes ostalo le še okoli 40. Podobna usoda je doletela tudi pokopališča, ki so bila na Kočevskem ob župnih cerkvah in večjih podružnicah. Zgodovinska in arhitekturna dediščina; Zgodovinske stavbe in spomenike na Kočevskem odlikujeta njihova zgodovinska vrednost in značaj, ki so jim ga vdihnili predniki. Tradicija se izraža skozi ohranjeno arhitekturo zgradb in spomenikov, dekoracijo, in skozi zgodbe, ki prehajajo iz roda v rod in so kakorkoli povezane s tovrstnimi kulturnimi spomeniki. Najbolj znani so naštet v spodnji tabeli.

Tabela 6: Seznam kulturnih znamenitosti v občini Kočevje in okolici

KULTURNE ZNAMENITOSTI	
Sakralna dediščina	Zgodovinska in arhitekturna dediščina
Cerkev sv. Fabijana in Boštjana ter sv. Jerneja	Kovačija na vodni pogon v Bilpi
Cerkev sv. Janeza Krstnika v Kočevski Reki	Gomila iz halštatske dobe v Gorenju
Cerkev sv. Lenarta v Mozlju	Fridrihtajm
Cerkev sv. Rešnjega telesa na Trati	Sramotilni steber - Pranger
Cerkev sv. Marije Magdalene v Klinji vasi	Grobišča pod Krenom
Cerkev sv. Treh kraljev v Črnem potoku	Park narodnih herojev
Cerkev sv. Vida v Lazah pri Predgradu	Spomenik Jožetu Šešku

Cerkev sv. Mihaela v Polomu	Spomenik Mirku Bračiču
Kapela sv. Frančiška ksaverija v Kočevju	Spomenik osvoboditve
Kapela v Kočevskem Rogu	Park manevrske strukture narodne zaščite
	Nebotičnik
	vila Sajovic
	Marijin dom
	Gostilna pri kmetu
	vila Kajfež
	Gimnazija Kočevje
	Šeškov dom
	vila Rothel - Schleimer
	Likovni salon
	kino Kočevje
	vila Krauland

1.1.5 Sekundarna turistična ponudba

A. Gastronomija:

Gostinska ponudba: Raziskave občine Kočevje nakazujejo tudi na le delno ustreznost gostinske ponudbe, ki ne razpolaga s krajevno značilno gastronomsko ponudbo. Za tranzitne turiste, ki želijo pojesti nekaj enostavnega in hitro pripravljenega je gostinska ponudba zadovoljiva. Turistom, ki ostanejo več kot en dan predstavlja kulinarika ključni motiv za potovanje. Za slednje turiste je ponudba le deloma zadovoljiva, nedvomno pa ponudbi primanjkuje višja kakovost in krajevna značilnost, ki bi ponujala ustrezne kulinarične užitke. Za skupino aktivnih turistov je gostinska ponudba v občini Kočevje neustrezna, saj ne zadovoljuje želja po visokih standardih in avtohtonih jedeh, posledično pa ne omogoča kulinaričnih užitkov za bolj zahtevne goste. Prav tako je opaziti, da je gostinska ponudba v občini osredotočena le na »jed« in ne na dodatne ugodnosti, kot je na primer možnost zabave. Težavo predstavlja tudi interes gostinskih ponudnikov za sodelovanje z občino in ostalimi ponudniki v smislu dviga kakovosti in popestritvi gostinske ponudbe v smeri oblikovanja prepoznavnih/značilnih kočevskih jedi.

B. Infrastruktura (prometna, turistična, športna):

Prometna infrastruktura: Prometna omreženost občine Kočevje predstavlja dolgoletno težavo, ki vpliva tudi na razvoj Kočevja kot turistične destinacije. V Kočevje vodita dve glavni prometni žili - cesta Dvor - Stari log - Kočevje (G20) in cesta Škofljica - Kočevje - Petrina (G2 - 106), ki velja za eno pomembnejših tranzitnih poti (cestne povezave na Hrvaško) in hkrati eno izmed najbolj nevarnih cest, ki je v zelo slabem stanju. Stanje občinskih cest (lokalne ceste in javne poti) je le deloma ustrezno, zaradi česar je potrebno preučiti predvsem situacijo cestnih povezav s pomembnejšimi turističnimi točkami v občini. Analiza cestnih povezav občine Kočevje pa razkriva tudi pomanjkljivost turistične in ostale obvestilne signalizacije ob pomembnejših cestah. Znotraj občine Kočevje se prav tako pojavlja potreba po prenovitvi ali izgradnji določene prometne infrastrukture (sistem pločnikov in kolesarskih stez) ter potreba po dodatni transportni ponudbi znotraj same občine.

V Kočevje vodi tudi železniška proga na relaciji Grosuplje-Kočevje, katere obnova se je trenutno ustavila v Ribnici. Vzpostavitev potniškega železniškega prometa bi bila za občino Kočevje nedvomno odlična pridobitev - tudi v smislu odprtosti in dostopnosti za privabljanje turistov.

V občini Kočevje in širše razpolagamo tudi z zanimivimi kolesarskimi potmi, pri katerih pa se pojavlja predvsem pomanjkljiva označenost in posledično prepoznavnost le-teh med turisti.

Turistična infrastruktura: Glede na raziskave lahko rečemo, da občina Kočevje razpolaga s premajhnim številom objektov z namestitvenimi zmogljivostmi. Še večjo težavo kot ustreznost števila namestitvenih zmogljivosti pa predstavlja njihova razdrobljenost - nastanitveni objekti so po večini skoncentrirani na dveh območjih (območje mesta Kočevja in območje reke Kolpe), težavo pa predstavlja tudi kakovost, ki jo ponujajo nekateri namestitveni objekti.

Namestitvene zmogljivosti so glede na tip gostov le delno ustrezne - tranzitni gosti, ki večinoma ne zahtevajo posebne kakovosti namestitve, dobijo na TIC-u ustrezne informacije o namestitvah (tranzitni gosti v občini ne preživijo veliko časa); turisti, ki občino obiščejo za daljše obdobje, imajo na voljo deloma ustrezne prenočitvene kapacitete (kamp, planinski dom, apartmaji), pri čemer je opazno pomanjkanje namestitev z višjo kakovostjo (turistične kmetije, gozdarske koče); aktivni turisti, ki obiščejo občino pa imajo na voljo enake prenočitvene zmogljivosti kot prejšnja skupina turistov, pri čemer ponudba ne zadovoljuje povpraševanju, kakovostnim standardom in željam omenjenih turistov, ki bi jih lahko ponujal pohodniški, kolesarski ali mladinski hotel na strateško premišljeni lokaciji.

Tabela 7: Namestitvene kapacitete v občini Kočevje v letu 2015

Kraj objekta	Prenočišče	Število sob	Število ležišč
Kočevje - Rudnik	Penzion Tušek jezero	9	22
Kočevje - Šalka vas	Prenočišča Tušek	6	11
Kočevje mesto	Tri zvezde	4	12
Kočevje mesto	Gostišče Veronika	6	11
Mozelj	Gostilna Jelen	2	4 (lovski turizem - zasedeno)
Dol	Kmečki turizem Konda	5	14
Dol	Turistična kmetija Majerle	4	14
Dol	Turistična kmetija Muhvič	2	10
Laze pri Predgradu	Kolparaft Roman Skender	0	25 (skupna ležišča)
Bilpa	Apartmaji Jakovac	4	16
Polom	Polom d.o.o.	3	6
Koprivnik	Zavod Nesseltal	1	4
Rajhenav	Kmetija	3	9
SKUPAJ		49	158

Dodatne namestitvene kapacitete:

Tabela 8: Dodatne namestitvene kapacitete v občini Kočevje v letu 2015

Kraj objekta	Prenočišče	Število sob	Število ležišč
Kočevje	COŠD	0	64 (šolske skupine)
Mestni vrh	Planinska koč	5	35 (planinski turizem)
LPN Medved	Koče	28	69
SKUPAJ		33	168

Tabela 9: Namestitvene kapacitete v občini Kočevje po tipu prenočišča

Tip prenočišča	Število postelj
Hotel	0
Gostišče	27
Turistična kmetija	38
Sobe, apartmaji	20
Penzion	33
Lovski dom	6
Drugo	34
Skupaj	158

Šport in rekreacija:

Tabela 10: Seznam rekreacijskih poti v občini Kočevje in okolici

REKREACIJSKE POTI	
Pešpoti	Kolesarske poti
Velika kočevska planinska pot	Pot po žuborečih kočevskih studencih
Mala kočevska planinska pot	Poljanska kolesarska pot
Kalanova pot	Po skrivnostnih kočevskih gozdovih
Trimčkova planinska pot	Po deželi risa in rjavega medveda
Plezalna pot na Fridrihštajn	V deželo Petra Klepca
Planinska pot Kočevje-Bosljiva Loka ob Kolpi	Kolesarska pot Od Jasnice do Kolpe
Grajska pot	Pot žalostne zgodovine skozi kočevske gozdove
Planinska pot Gotenica-Goteniški Snežnik	Predgrad-Kočevje
Pohodna pot Stari Log-Pugled-Žiben	Kočevje-Kočevska Reka
Naravoslovna pot Jelenov studenec	Kočevska Reka-Loški potok
Borovška naravoslovna pot	Krožna kolesarska pot Stojna
Gozdna pešpot Kozice – Mala pešpot	G6 (Ljubljana–Škofljica–Sodražica–Ribnica–Kočevje–Petrina)
Gozdna pešpot Kozice – Velika pešpot	G20 (Kočevje–Stari Log–Dvor)
Roška pešpot	Kolpa – Izlet skozi kanjon mejne reke
Gozdna učna pot Rožni studenec	Okoli Goteniške gore – Obisk nekdanj zaprtih območij Kočevske
Medvedova pot	Borovška gora
Pot kurirjev in vezistov	Goteniška gora
Arheološka pot Neznana Spaha	Risova kolesarska pot

Po poteh Veronike Deseniške
Po poteh medveda
Halštatska gomila vabi
Po sledeh narcis
Po Kočevskem Rogu
Po energijo v svet Kolpe

Športna infrastruktura: S športno infrastrukturo v kočevski občini v glavnem upravlja Javni zavod za šport Občine Kočevje, z izjemo športnih objektov v privatni lasti. Javni zavod za šport tako skupaj upravlja 4.830m² pokritih športnih objektov in 42.000m² nepokritih športnih objektov in površin. Objekti, s katerimi upravlja, so v lasti Občine Kočevje oz. v lasti Ministrstva za šolstvo in šport RS.

Tabela 11: Športni objekti v Občini Kočevje, ki so v upravljanju Javnega zavoda za šport

Vrsta športnega objekta	Skupno število objektov v občini Kočevje
Atletska steza in metališča	3
Balinišče	3
Fitnes kabinet	2
Kegljišče	2
Odbojgarsko igrišče - asfalt	1
Odbojgarsko igrišče - mivka	1
Rokometno igrišče - asfalt	7
Košarkaško igrišče – asfalt	9
Teniško igrišče	6
Teniška dvorana	1
Nogometno igrišče - glavno	1
Nogometno igrišče - pomožno	1
Nogometno igrišče - malo	18
Nogometno igrišče – umetna trava	1
Večnamensko igrišče	2
Telovadnica	10
Strelišče	2
Trim steza	1
Pomoli Jezero (privezi)	7

1.2 OBSEG TURIZMA

Turistično povpraševanje: Občine Kočevje trenutno ne moremo šteti med tipične turistične destinacije, razlog za to pa je predvsem pomanjkanje vlaganje sredstev in časa v razvoj ustrezne turistične ponudbe v občini v preteklih letih, kar je škoda, saj v občini razpolagamo z zanimivimi naravnimi in kulturnimi znamenitostmi, ki predstavljajo dobro osnovo za razvoj turistične ponudbe.

Tabela 12: Prihodi in prenočitve turistov v letih 2010-2014

	2010	2011	2012	2013	2014	skupaj	delež
prihodi turistov - SKUPAJ	775	3307	7665	6613	5395	23755	100%
prihodi turistov - domači	361	2566	6542	5678	4432	19579	82,4%
prihodi turistov - tuji	414	741	1123	935	963	4176	17,6%
prenočitve turistov - SKUPAJ	1764	8282	16878	17013	14368	58305	100%
prenočitve turistov - domači	732	6286	14808	14906	11854	48586	83,3%
prenočitve turistov - tuji	1032	1996	2070	2107	2514	9719	16,7%

Iz tabele 12 je razvidno, da občino Kočevje v veliki večini obiskujejo domači turisti (82,4%), pri čemer je delež tujih turistov prenizek (17,6%), še posebej, če podatke primerjamo z nekaterimi drugimi primerljivimi občinami v Sloveniji.

Lovišča s posebnim namenom (v nadaljevanju LPN) so imela v letu 2013 187 lovskih gostov, 1191 dni v LPN oziroma 900 nočitev, v letu 2014 pa 180 lovskih gostov, 1120 dni v LPN oziroma 804 nočitev. Gostje prihajajo predvsem iz Slovenije, Nemčije, Avstrije, Italije, Francije, Hrvaške in Švedske.

Prostore Turističnega društva Kočevje je v letu 2013 obiskalo skupno 4232 obiskovalcev, od tega iz Slovenije (3822), Nemčije- (109), Francije (84), Hrvaške (82), Anglije (74). V letu 2014 je pisarno obiskalo skupno 2697 obiskovalcev, od tega največ iz Slovenije (2281), sledi Francija (95), ZDA (75), Nemčija (68), Poljska (52), Hrvaška (33), Srbija (30) itd.

Prireditve: Prireditve predstavljajo eno pomembnejših turističnih doživetij, ki pa v občini Kočevje niso dovolj razvite (slaba prepoznavnost), oziroma so v večini namenjene lokalnemu prebivalstvu, kar ne predstavlja večje možnosti za pritegnitev turistov ali občutenje pristnega krajevnega doživetja (prireditve s poudarkom na etnoloških značilnostih). Večje prireditve, ki imajo tradicijo, se odvijajo več let in so sofinancirane s strani občine, so:

- Poletni večeri
- Festival urbane kulture
- Mačkarada v Kočevju
- Navtični sejem
- Prangerjada

1.3 ZNAČILNOST PORABE

Strateške usmeritve bodo oblikovane za segmentacijo turistov in izbor ciljnega trga na podlagi dosedanje strukture obiskovalcev in turistov ter dane prednosti oziroma priložnosti.

Tabela 13: Prihodi in prenočitve turistov po narodnosti

	2012		2013		2014	
narodnost	prihodi	prenočitve	prihodi	Prenočitve	Prihodi	prenočitve
AVSTRIJA	249	601	207	523	197	450
BELGIJA	112	376	39	91	33	88
BIH	65	193	42	97	59	411
ČEŠKA	516	1812	252	839	267	856
FRANCIJA	154	425	96	275	92	274
HRVAŠKA	160	371	60	108	103	276
ITALIJA	431	1278	354	1076	383	1119
MADŽARSKA	78	260	87	269	63	205
MAKEDONIJA	19	40	18	42	7	19
NEMČIJA	383	1083	263	673	308	774
NIZOZEMSKA	151	479	68	196	71	193
POLJSKA	63	200	47	152	98	252
SLOVAŠKA	54	173	28	114	22	72
SRBIJA	58	121	42	102	56	176
ŠPANIJA	40	134	31	106	31	90
ŠVICA	43	100	22	45	31	69
UK	139	388	51	154	54	164

Vir: STAT, 2015

Iz podatkov o prihodih in prenočitvah tujih turistov smo izluščili tiste segmente, ki se največkrat pojavijo. Iz tabele je razvidno, da obiščejo občino Kočevje turisti bližnjih destinacij. Motivi obiska so lovski turizem in ribištvo ter ogled samega mesta in znamenitosti. Drugih motivov nismo zaznali.

Na podlagi podatkov lahko ciljamo na naslednje **primarne ciljne skupine**:

- **Domači in tuji turisti**, ki si želijo spoznati naravno in kulturno dediščino, kulturne dogodke, kulinariko in živo dediščino (tu ciljamo na enodnevne obiskovalce in turiste, predvsem na Slovence, Nemce (Kočevski Nemci), Italijane (hrana))
- **Domači in tuji turisti**, ki so željni aktivnega oddiha v naravi, njihov motiv prihoda je šport in počitek (lovstvo, ribištvo, fotolov, fotopohod, joga,...), to so predvsem Italijani, Čehi, Francozi, Nizozemci,...
- **Družine**, z enodnevni ali večdnevni obiskom mesta in narave, poučnih poti in voda.

Poleg primarne ciljne skupine pričakujemo tudi **sekundarne ciljne skupine**:

- **Šolske skupine**, pouk na terenu, spoznavanje zgodovine in kulture ter šola v naravi, slikarske kolonije, tabori,...
- **Športne skupine**, ki se udeležujejo tekem in športnih priprav

1.2 POMEN TURIZMA ZA RAZVOJ

Turizem predstavlja eno izmed najhitreje rastočih dejavnosti, pri čemer se s potovanji ustvari desetina svetovnega bruto družbenega proizvoda, pri tem pa turizem ustvarja družbene, kulturne in tudi okoljske prednosti. Razvoj turizma ne predstavlja poslovne priložnosti le za države in velika podjetja, temveč vedno bolj za regije, lokalne skupnosti, manjša podjetja in podjetnike. Glede na trenutno gospodarsko situacijo v občini Kočevje in glede na možnosti za razvoj turizma na kočevskem, predstavlja ta sektor za prebivalce Kočevja veliko priložnost, pri čemer pa je ključ do uspeha predvsem v naklonjenosti prebivalcev in ostalih deležnikov do sodelovanja v razvojnih strategijah.

Prednosti, ki jih turizem prinaša in vplivajo na razvoj so zelo različne, najpogosteje pa se omenjajo naslednje:

- možnost dodatnega zaslužka
- možnost dodatnih/novih zaposlitev
- boljše možnosti za rekreacijske dejavnosti
- spoznavanje novih ljudi in njihovih navad
- večja urejenost okolja
- širjenje krajevnih kulture in vpliva
- ohranjanje običajev, posebnosti v kulturi, kulinariki

Glede na izjemno visoko stopnjo registrirane brezposelnosti v občini, predstavljata možnost novih delovnih mest in možnost dodatnega zaslužka gotovo osrednji prednosti, ki jih turizem lahko prinese gospodarsko šibkemu območju in njegovim prebivalcem.

2 SWOT ANALIZA

Na podlagi predhodnih ugotovitev v nadaljevanju predstavljamo SWOT matriko, ki predstavlja zaključek analize stanja notranjega in zunanjega okolja Kočevja. V tabeli predstavljamo ključne prednosti in priložnosti, ki so dane v našem okolju ter slabosti, to so tisti dejavniki, ki nas ovirajo pri boljšem razvoju. Identificirali smo tudi nevarnosti, ki zavirajo razvoj destinacije.

Prednosti	Slabosti
• TURIZEM V NARAVNEM OKOLJU • OHRANJENA NARAVA IN NARAVNE VREDNOTE • BLIŽINA MORJA (HRVAŠKA) • BLIŽINA ZDRAVILIŠČ (NOVO MESTO) • KULTURNA DEDIŠČINA • NOVA DESTINACIJA	• SLABA PROMETNA INFRASTRUKTURA • POMANJKANJE NASTANITVENIH KAPACITET • NEPOVEZANOST DELEŽNIKOV • NEPREPOZNAVNI DOGODKI • SLABA TURISTIČNA SIGNALIZACIJA • POMANJKANJE KAKOVOSTNE KULINARIČNE PONUDBE • POMANJKANJE TURISTIČNIH ATRAKCIJ • FINANČNA OMEJITEV • SLABA PREPOZNAVNOST IN UGLED
Priložnosti	Nevarnosti
• POVPRŠEVANJE PO NARAVNIH DESTINACIJAH • ČEZMEJNO SODELOVANJE (HRVAŠKA) • POVPRŠEVANJE PO NOVIH DESTINACIJAH • POVPRŠEVANJE PO DOŽIVLJAJSKIH IN AKTIVNIH DESTINACIJAH • POVPRŠEVANJE PO AVTENTIČNIH DESTINACIJAH • POZICIONIRANJE IN POSPEŠENA PROMOCIJA NA SPLETU IN SOCIALNIH OMREŽJIH • IZKORIŠČANJE ŠPORTNIH OBJEKTOV ZA RAZVOJ ŠPORTNEGA TURIZMA (TEKMOVANJA, PRIPRAVE)	• DEGRADACIJA OKOLJA • SLABA UČINKOVITOST TRŽENJA • POLITIČNA SITUACIJA • POMANJKANJE USPOSOBLJENEGA KADRA • SLABA INTERAKCIJA MED TURISTI IN LOKALNIM PREBIVALSTVOM • PREMALO LOKALNEGA PONOSA IN SPODBUJANJE TURISTIČNEGA RAZVOJA • HITRA SPREMEMBA TRENDOV V TURIZMU

3 OBLIKOVANJE STRATEGIJE

3.1 POSLANSTVO

V tem poglavju predstavljamo glavne vrednote, ki jih ima Kočevska in sedanje poslovne aktivnosti. Kočevje je danes:

- **umirjeno mesto**
- **ohranjeni, čisti gozdovi, pragozdovi,**
- **ohranjeni naravni viri (jame, reke, jezero),**
- **mesto z bogato kulturno dediščino (Kočevski Nemci),**
- **zadostna športna infrastruktura,**
- **številčne pešpoti in kolesarske poti,**
- **mesto je z zahodno dolensko lego hitro dostopno do Hrvaškega trga (morje) in Novega mesta (zdravilišč) ter glavnega mesta Slovenije (Ljubljana),**
- **bogata flora in favna**

Poslanstvo vseh deležnikov Kočevja kot destinacije je, z zgoraj navedenimi smernicami dejavnosti razviti kakovostno, prepoznavno turistično ponudbo. Ponudba nove prepoznavne destinacije Kočevske bo privlačna za turiste, hkrati pa bo delovala trajnostno odgovorno za dolgo, uspešno poslovanje. S soorganiziranostjo in mreženjem deležnikov se bo razvila enovita destinacija z večjimi sinergijskimi učinki, ki se kažejo v rasti in razvoju, predvsem pa v blaginji in zadovoljstvu lokalne skupnosti.

3.2 VIZIJA

Kočevska bo do leta 2025 postala mednarodno prepoznavna in privlačna turistična destinacija za turiste in obiskovalce, ki si želijo aktivni in doživljajski oddih v pristnosti narave. Destinacija bo izpolnjevala pričakovanja zahtevnemu, aktivnemu ter ekološko ozaveščenemu turistu, kar bo prispevalo k dolgoročni ohranitvi naravne in kulturne dediščine ter družbenemu in gospodarskemu blagostanju prebivalcev Kočevja.

3.3 ZASNOVA KOČEVSKÉ ZGODBE

ČAR ODMAKNJENOSTI

Zgodbe imajo svojo arhitekturo. Na vrhu je krovna zgodba, ki izraža identiteto in posebnost Kočevske in predstavlja izhodišče za oblikovanje destinacijske blagovne znamke. Tema krovne zgodbe Kočevske je ČAR ODMAKNJENOSTI. Odmaknjenost je bila prepoznana kot osrednja povezovalna tema različnih obdobj in identitete Kočevske (kočevski pragozdovi in neokrnjena narava, zgodovina poseljevanja Kočevske, jezikovni otok kočevskih Nemcev, medvojna in povojna preseljevanja, opuščene kočevske vasi, dolgoletno zaprto območje) in ima nekoliko skrivnosten, mističen pridih, torej značilnosti, ki zgodbo vsekakor naredita zanimivo in vredno pozornosti. Krovno zgodbo podpirajo osrednje destinacijske zgodbe/teme (NARAVA, ZGODOVINA in DOŽIVETJA), ki hkrati predstavljajo njene osrednje produkte. Na dnu se razvijajo mikro zgodbe, ki so zgodbe posameznih ponudnikov in njihovih produktov in se turist z njimi sreča, ko obišče destinacijo.

Zakaj NARAVA?

Kočevska je največja občina v Sloveniji, ki leži na pokrajini z najbolj ohranjeno naravo. Pokrajino pokriva kar 90% gozdov, med katerimi so tudi pragozdni ostanki. Dinarska makroregija ponuja slikovito pokrajino s hribovjem, zato ponuja možnosti razvoja aktivnega oddiha (šport) in hkrati sprostitev. Poleg tega so tu številne naravne danosti, reke, izviri in jezera, in jame, ki ponujajo doživetje. Z naravo so povezani tudi domačini. Predvsem je tu tradicija izdelovanja izdelkov iz lesa, pridelava kočevskega gozdnega medu ter ponekod tudi še vedno aktivno pridelovanje poljščin. Narava je torej ključni element doživljajske zgodbe in bo dala vsebino turizmu v Kočevju.

Zakaj DOŽIVETJA?

Občina Kočevje razpolaga s številnimi možnostmi nepozabnih doživetij v naravi, ki bodo zadovoljila različne okuse posameznikov, družin in tudi večjih skupin vseh starosti. Številne možnosti športnih aktivnosti, pestra ponudba pohodniških in kolesarskih poti, številni kotički namenjeni oddihu, bogata kulturna in naravna dediščina ter bogata programska shema ne bodo pustile ravnodušne tudi najbolj zahtevne turiste.

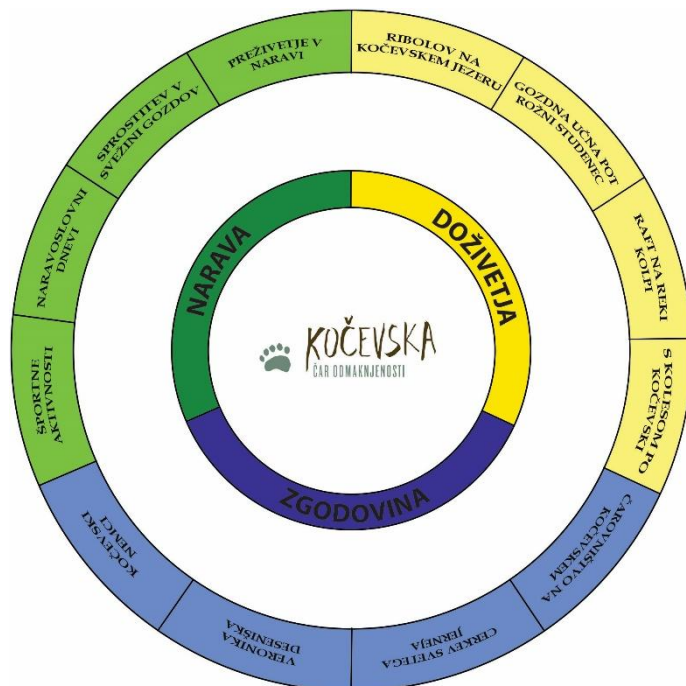
Najzanimivejše kotičke Kočevske nam odkriva vse več naravoslovnih učnih poti in planinskih poti. Popeljejo nas skozi gozdove, mimo gozdnih rezervatov, ruševin nekdanjih vasi. Odkrivajo posebnosti gozda, drevesne orjake, kraške jame, razgledišča, skriti živalski svet in kdo ve kaj še vse. To je priložnost za dolge pohode ali jutranji sprehod. Posebej so izbrane markacije s simboli iz živalskega in rastlinskega sveta Kočevske: sova za Učno pot Rožni studenec, medvedja šapa za Roško pešpot, narcisa za Borovško pot. Opremljene so z vodniki in predstavitvenimi tablami. Bogastvo Kočevske pa lahko spoznavate tudi na konjskem hrbtu ali se na odkrivanje skrivnosti odpravite s kolesom po označenih kolesarskih poteh. V Predgradu pa že 700 let kraljuje sramotilni steber ali pranger, ob katerem so nekdanj kaznovali tatove, prešuštnike in ostale. Po napornem dnevu se lahko osvežite v Kočevskem jezeru in se

okrepčate v številnih gostinskih lokalih s pestro ponudbo domačih dobrot. Pravi biser Kočevske pa je reka Kolpa, ki je pravi raj za tiste, ki so potrebni pravega oddiha. Doživetje? - to je kočevska.

Zakaj ZGODOVINA? Pred šesto leti, ko so ljudje začeli poseljevati Kočevsko, je na tem področju nastal strnjen nemški naselitveni otok. Redkim Slovencem, ki so takrat že prebivali tam, so se pridružile nemške družine, katere so bile večinoma kazensko pregnane iz takratnega habsburškega cesarstva v neobljuden svet kočevskega gozda. V novi domovini so Nemci ohranjali svojo identiteto in živeli s Slovenci večinoma v miru in sožitju. Ta mir so sredi 20. stoletja skalile ideologije, ki so hotele na silo ustvariti nov svet. Po koncu druge svetovne vojne so zmagovalci kočevske Nemce kolektivno prišteli na napačno stran zgodovine. Nekateri so odšli sami, drugi so bili izgnani, redki pa so ostali doma. Česar na kočevskem ni vzela vojna, je po vojni načrtno uničila komunistična oblast. Med rušenjem vasi ni biloničmur prizanešeno, še najmanj pa pokopališčem kočevskih Nemcev in sakralnim objektom. Po vojni se je zgodovina Kočevske praktično pričela pisati na novo. Zavladal je komunistični režim in o Kočevski se je zaradi poveljnih morij in na novo zaprtega območja govorilo samo šepetaje.

Osamosvojitve in demokratizacija Slovenije sta začeli Kočevski odvzemati težko breme preteklosti. Odprl se je nov prostor za resnico in spravo, kulturo in ohranjanje zgodovinske dediščine. V prvi vrsti se naravno in kulturno dediščino ohranja z zgodovinsko zavestjo prebivalstva (informiranost, osveščenost in proaktivnost), nezanemarljivo pa je, da jo ohranja tudi samo spreminjanje v turistični proizvod, kar je osrednja tema strategije turizma nekega kraja.

Slika 1: Vizualna predstavitev zasnove kočevske zgodbe

4 STRATEŠKI CILJI, OPERATIVNI CILJI, UKREPI

4.1 STATEŠKI CILJ 1 - Izboljšati stanje obstoječe splošne infrastrukture

Če pogledamo na Kočevje z očmi turista, ki se prvič pripelje skozi naše mesto, le-tega ob vstopu v naše mesto najprej pozdravita industrijska cona in trgovinski centri, dalje slabo označena križišča (med njimi eno improvizirano krožno križišče), prazen kolodvor ter v centru propadajoč socialističen spomenik – veleblagovnica Nama in propadajoč hotel Valentin. Turistični center oz. info točka nasproti penziona Tušek na Jezeru deluje, kot bi jo poskušali skriti, ne pa narediti dostopno. Kolesarskih stez praktično ni, kolesarske poti pa so slabo označene in poznane le redkim ljubiteljem kolesarjenja. Vlaganj v razvoj okoliških vasi je malo, stare, zapuščene vasi pa samevajo. Vstopne poti na precej oblegana hriba s strani domačinov, Mestni vrh in Fridrihštajn so slabo označene, parkirišč v njihovi bližini ni. Podobna situacija je ob reki Kolpi.

Potrebno bo podati realne in izvedljive predloge oz. ukrepe za izboljšanje stanja na področju dostopnosti, pretočnosti in prometne varnosti obstoječega infrastrukturnega omrežja. Namen vzpostavitve ostale manjkajoče infrastrukture pa bo podpreti razvoj novih zgodb, ki bodo temeljile na turističnih in športnih dogodkih v obstoječem in novo nastalem okolju.

Kratkoročni ukrepi, ki ne zahtevajo dolgih administrativnih in pravnih postopkov, naj bi bili izvedljivi takoj, dolgoročni ukrepi, ki so cenovno zahtevnejši in je za njihovo izvedbo potrebno daljše časovno obdobje ter potrebne neke strokovne podlage, pa bi bili Občini Kočevje kot naročniku v pomoč in vodilo pri sklepanju odločitev za oblikovanje strateških dokumentov.

4.1.1 OPERATIVNI CILJ 1: Investicije v ustrezno prometno in komunalno infrastrukturo

UKREP 1 - analizirati obstoječe stanje prometne in komunalne infrastrukture

Predvidene so naslednje aktivnosti:

- analizirati obstoj in kvaliteto dostopa do občine, cestnega omrežja, kolesarskih površin in hodnikov za pešce (rezultat: seznam prednostnih naložb)
- analizirati obstoječo raven prometne varnosti v občini in prometni režim v mestnem jedru ter okoliških vaseh (rezultat: strategija prometnega režima v občini Kočevje-vir: Trajnostna mobilnost)
- analizirati stanje na področju mirujočega prometa (rezultat: strategija prometnega režima v občini Kočevje – vir: Trajnostna mobilnost)

UKREP 2 – investirati v ustrezno prometno in komunalno infrastrukturo

Namen investicij v ustrezno prometno in komunalno infrastrukturo predstavlja korak k izboljšanju cestno-prometnih razmer, prispeva k izboljšanju prometne varnosti in umesti mesto na turistični zemljevid.

Predvidene aktivnosti:

- vzpostaviti osnovno infrastrukturo za zagotavljanje ustreznega dostopa do posameznih turističnih točk (postavitev ključnih smerokazov na vidna mesta, postavitev preglednih informativnih tabel na lahko dostopna in vidna mesta: rezultat: postavitev tabel po predhodnem načrtu lokacij- vir: lastna sredstva, sredstva CLLD, obmejno sodelovanje, čezmejno sodelovanje: Slovenija – Hrvaška))
- obnoviti ceste, pločnike in hodnike za pešce ter razsvetljavo na celotni destinaciji mesta Kočevje, kjer je to potrebno (Destinacije: Breg pri Kočevju – Kočevje, Kočevje –Šalka vas, Željne, Klinja vas, Gorenje) rezultat: projekt javne razsvetljave 2015, obnovljen pločnik Roška cesta, promenada: Jezero- center, letno vzdrževanje in obnova pločnikov v centru mesta; vir: projekt Trajnostna mobilnost, Central Europe
- dograditi kolesarske steze (pasove) v centru mesta ter na izhodnih poteh mesta do najbližjih vasi
- urediti prometno obremenjenost na določenih odsekih cest (Destinacija: Bilpa – Dol ob Kolpi, ureditev kolesarskih stez (pasov), odstavnih pasov, parkirnih prostorov in prostorov za kampiranje) rezultat: kolesarska steza Sodražica – Ribnica- Kočevje in kolesarska steza Kočevje- Mala gora- Žužemberk; izgradnja kampa na jezeru (2016); vir: sredstva kohezijskega sklada, lastna sredstva, projekt Trajnostna mobilnost
- izgraditi mrežo kolesarskih poti, ki bodo ustrezno opremljene, označene, generacijsko primerne in bodo povezovala mesto s podeželjem; s tem se bo povečal pretok kolesarskih turistov po teh vaseh pa tudi varnost in mobilnost lokalnega prebivalstva rezultat: kolesarska steza Sodražica – Ribnica- Kočevje in kolesarska steza Kočevje- Mala gora- Žužemberk; izgradnja kampa na jezeru (2016) Dol- Prelesje- Predgrad; vir: CLLD, lastna sredstva, čezmejno sodelovanje Slovenija Hrvaška

4.1.2 OPERATIVNI CILJ 2: Investicije v ureditev občinskih javnih in parkirnih površin

Druge javne površine, ki so določene po občinskem odloku, so vse površine, ki imajo značaj javnega dobra v lasti občine in ne sodijo med ceste v smislu Zakona o cestah ter jih delno ali v celoti ne vzdržujejo ali upravljajo izvajalci drugih javnih služb. Druge javne površine so praviloma parki, drevoredi, zelenice in drugi javni nasadi, igrišča in podobne rekreacijske površine, površine namenjene pešcem, ki niso kategorizirane kot javne ceste, in podobne površine v lasti občine, ki so prosto dostopne vsakomur pod enakimi pogoji in njihovo vzdrževanje načeloma bremeni občinski proračun.

Ureditev teh površin bi približalo njihovo kulturno in varno uporabo domačinom ter domačim in tujim gostom.

UKREP 1 - urediti vstopne in izstopne točke ter parkirne površine na območju najbolj obiskanih turističnih destinacij

Predvidene so naslednje aktivnosti:

- označiti vstopna mesta na Mestni vrh in Fridrihštajn in urediti ustrezna parkirišča ob njih (rezultat: postavljene table in počivališča, razširjeno parkirišče Podgorska, urejeno parkirišče Predgrad- Dol; vir: lastna sredstva, čezmejno sodelovanje Slovenija- Hrvaška
- označiti dostop do mestne trim steze in gozdnih učnih poti
- določiti upravljalca gozdnih učnih poti, Roške pešpoti, Spaha, medvedja pot, Kozice, Krempa
- pregledno označiti dostop do že obstoječih kolesarskih poti ter ključnih mest ob drugih naravnih in kulturnih spomenikih

UKREP 2 - urediti Kočevsko in Reško jezero

Predvidene so naslednje aktivnosti:

- izgraditi kamp ob Kočevskem jezeru
- izgraditi jadralno-potapljaški center ob Kočevskem jezeru
- zgraditi razgledni stolp za opazovanje ptic: rezultat: razgledni stolp ob kočevskoreškem jezeru: vir: LIFE Kočevsko
- urediti in označiti krožne pešpoti okoli jezer; rezultat: izgradnja pešpoti okrog obeh jezer po predhodnem načrtu lokacij za ribiče; vir: LIFE Kočevsko, lastna sredstva
- vzpostaviti javno-zasebnih partnerstev za vlaganja

UKREP 3 - urediti zgornji tok Kolpe za trajnostni turizem (Projekt ORP Pokolpje)

Predvidene so naslednje aktivnosti:

- ozaveščati prebivalstvo in obiskovalce o pomenu ohranjanja naravne dediščine : LIFE Kočevsko, projekti CLLD, čezmejno sodelovanje Slovenija Hrvaška
- pripraviti idejne rešitve za ključne točke urejanja (naravna kopališča, šotorišča, taborni prostori, počivališča in parkirišča, dostopi, prehodi, vstopne in izstopne točke,..)

UKREP 4 - vzpostaviti osnovno izobraževalno infrastrukturo v prostoru – učilnica v naravi

Destinacije: Rog in Roška žaga, Goteniška gora in grajska pristava Strmec, Kočevska Reka

Predvidene so naslednje aktivnosti:

- določiti upravljalca že obstoječih učilnic v naravi, ki so rezultat projektov IPA Sožitje in Zakladi Kočevske

4.1.3 OPERATIVNI CILJ 3: Investicije v revitalizacijo zapuščenih vasi

Na kočevskem je prisoten problem zapuščenih kočevarskih vasi, ki so posledica izseljevanja kočevskih Nemcev po 2. svetovni vojni. Vasi so se znašle v problematični situaciji, saj so nekatere že od zapustitve popolnoma izpraznjene ali celo porušene, gozd pa s sukcesijo hitro prerašča njihovo površino in pospešuje njihov propad. Izgubljanje kulturne dediščine pa ne poteka samo v porušenih in opustelih kočevarskih vaseh, ampak tudi v še živčih, kjer je novogradnja in poselitev brez naslonitve na izročilo preglasila zapuščino Kočevarjev. Problematična je tudi pretrgana vez med zgodovinskimi ostanki Kočevarjev in današnjimi prebivalci, ki so večinoma priseljeni od drugod v po vojni izpraznjeno Kočevsko. Z ukrepi bi izboljšali splošno stanje poseljenih vasi in obudili turizem v smislu novo postavljenih eko vasi, kampov in hostlov, katerih urejanje bi v celoti sledilo trajnostnemu razvoju.

UKREP 1 - ureditev vaških jeder

Predvidene so naslednje aktivnosti:

- Oblikovati in postaviti vhodne table po enotni grafični podobi
- urediti prometno infrastrukturo v vaseh: rezultat: redno vzdrževane vaške ceste
- urediti vaška jedra z lokacijami za druženje; rezultat: obnovljeno vaško jedro s kapelicami v Črnem Potoku in Konca vasi
- urediti in redno vzdrževati otroška igrišča in športne površine; rezultat: teniško igrišče Predgrad
- vzpostaviti kulturno zgodovinsko pot O Predgradu in Predgrajcih; vir: CLLD, obmejno in čezmejno sodelovanje
- izgraditi drugo fazo Kulturnega doma v Kočevski Reki; rezultat: zgrajen kulturni dom z večnamensko dvorano, delovanja TIC Kočevska Reka, ohranitev pošte, vzpostavitev delovanja ambulate; vir: obmejno sodelovanje
- urediti vstopne točke v Deželo rjavega medveda: rezultat: urejena vstopna točka v Kočevski Reki- Orlova soba; vir: LIFE Kočevsko
- nadaljevati z izvajanjem delavnic in drugih oblik izobraževanja vaščanov v že obnovljenih vaških domovih

UKREP 2 - ohranjanje in revitalizacija ustvarjene dediščine pred propadom

Predvidene so naslednje aktivnosti:

- obnoviti in oživiti staro opuščene šolo v Koprivniku; rezultat: interpretativni center Koprivnik; vir: ESRR

- obnoviti in oživiti staro opuščene šolo v Mozlju; rezultat: vzpostavljena turistično informacijska točka z možnostjo izposoje koles in ogledom šolskega muzeja vir: projekt Oslovska učna ura- CLLD
- obnoviti in oživiti kulturni dom Predgrad; rezultat: delovanje TIC Predgrad, muzej in možnost nastanitev po principu razpršenega hostla
- urediti vodenih in interpretiranih tematskih poti (po možnosti krožnih) do bližnjih lokacij naravne in kulturne dediščine Koprivnika in Kočevskega roga
- obnoviti koče in bivake, ki so opuščeni, za potrebe večdnednega kolesarjenja in pohodništva, po potrebi na destinacijah zgraditi nove: rezultat: postavljeni leseni bivaki ob Roški pešpoti;
- restavrirati vaške kale, napajališča in vodnjake ; rezultat: obnovljeni kali v Koprivniku, Predgradu, Koblarjih , Mahovniku in Jelenji vasi vir: CLLD
- urediti vaška pokopališča in določiti upravljalca : rezultat: obnovljena pokopališča v Koprivniku, Novih Lazih in Mozlju; vir: CLLD
- urediti Hallstadsko gomilo v Gorenju in jo vključiti v turistično ponudbo;
- urediti dostop do Želnjskih jam, Koblarske jame in Eleonarine jame ; rezultat : pridobitev statusa turistične jame: vir : lastna sredstva

UKREP 3 - prepoznati opuščene vasi kot turistični in razvojni potencial ter vključevati revitalizacije vasi v različne zgodbe, ki bi povezovale obstoječe naravne kvalitete s kulturo in spodbujale razvoj turizma

Predvidene aktivnosti:

- izgraditi eko kamp: vir: Pokolpje, ESRR, zasebni kapital
- izgraditi razpršene eko hostle oz. turističnih in izletniških kmetij; rezultat: obnova vasi Ograja in Tanči vrh; vir: Pokolpje, ESRR, zasebni kapital
- preurediti stare skednje/kozolce/kašče v namestitvene kapacitete : rezultat: obnova vasi Ograja in Tanči vrh; vir: Pokolpje, ESRR, zasebni kapital

4.2 STRATEŠKI CILJ 2 - Povečati prepoznavnost kočevske kot privlačne turistične destinacije

Kočevska kot turistična destinacija se spopada z neprepoznavnostjo in slabo predstavitvijo doživetij, ki jih lahko okusi turist. Kočevje potrebuje osnovni trženjski koncept, ki temelji na razvoju prepoznavne blagovne znamke, ki bo spremljala in se vključevala v celotno turistično ponudbo na kočevskem. Sodobni trženjski koncept pa mora temeljiti na uporabi najnovejših spletnih orodij, preko katerih se bo odvijala promocija in trženje kočevske kot turistične destinacije. Prepoznavnost kočevske mora temeljiti na prenovi turistične ponudbe v smeri najnovejših trendov in zadovoljevanja potreb in želja turistov.

4.2.1 Operativni cilj 1 - Vzpostaviti celovit efektiven sistem promocije in trženja kočevske kot turistične destinacije

Kočevje ne razpolaga z ustreznimi osnovnimi orodji za promocijo, ki bi turistu omogočala celovito spoznavanje turistične destinacije pred prihodom in načrtovanje spoznavanja točno določene turistične ponudbe. Ta možnost pa mora biti v današnjih časih turistu ponujena, zato je razvoj sistema promocije in trženja na kočevskem zagotovo upravičen.

UKREP 1 - Postavitev spletne strani Zavoda za turizem Kočevje in razvoj ter povezava z drugimi IKT orodji

Namen ukrepa je razvoj vsebin in sodobnega sistema za promocijo in trženje destinacije Kočevja na enem mestu. Turisti bodo imeli na razpolago vse informacije v povezavi s turizmom na kočevskem v različnih jezikih in tako možnost rezervacije in načrtovanja svojega potovanja.

Predvidene so naslednje aktivnosti:

- postaviti privlačno spletno strani Zavoda za turizem in kulturo kot osrednje točke za promocijo turizma v občini Kočevje; zagotoviti ažurno administracijo spletne strani v več jezikih
- oblikovati skupno destinacijsko blagovno znamko Zakladi Kočevske
- posodobiti spletno stran Občine Kočevje v skladu s krovno blagovno znamko kočevske in vzpostavitev pregledne napotitve turistov na spletno stran Zavoda za turizem in kulturo
- tržiti in promovirati destinacijo preko družbenih medijev (Facebook, Youtube, TripAdvisor in podobnih) preko celega leta
- Optimizirati spletno stran (SEO) Zavoda za turizem in kulturo na spletnih iskalnikih
- razvijati načrten razvoj mobilnih aplikacij s turistično ponudbo destinacije v različnih jezikih (kulturne znamenitosti, naravne znamenitosti, dogodki in prireditve, akcije, posebne ponudbe, priporočila...)

UKREP 2 - Investicije v promocijo in trženje

Namen ukrepa je agresivnejše in bolj kakovostno trženje Kočevja kot turistične destinacije, pri čemer je cilj povečanje števila prihodov gostov in povečanje prenočitev v občini.

Predvidene so naslednje aktivnosti:

- pripraviti dokumente trženja, s čemer bo vzpostavljen načrt oblikovanja in upravljanja z blagovno znamko destinacije Zakladi Kočevske; poenoten pa bo tudi način promocije in trženja ter pozicioniranja na trgu
- urediti informacijske točke in jih opremiti, na katerih bodo turisti dostopali do potrebnih informacij. Pri tej aktivnosti bo potrebna vzpostavitev sodelovanja s

posamezniki in društvi, ki bodo morali nuditi ustrezne turistične informacije. Rezultat: delujoče info točke v centru mesta (Škorc), Predgradu, Mozlju in Kočevski Reki

- izobraževati in usposablјati zaposlene v turistični dejavnosti v smeri povečanja gostoljubnosti, informiranosti in motiviranosti ter posledično v smeri povečanja ugleda turistične destinacije: rezultat: sprejet Odlok o turističnem vodenju v destinaciji in izvedena izobraževanja turističnih vodičev: vir: lastna sredstva
- iskati ustrezne tradicionalne kanale in načine promocije in trženja novih dogodkov in prireditvev za privabljanje domačih in tujih gostov na kočevsko

UKREP 3 - Izdelava celovite promocijske sheme športno-rekreacijskih dejavnosti na kočevskem

Namen ukrepa je izdelava načrta za privabljanje športnih gostov, saj kočevska nudi ogromno možnosti za rekreacijo, saj razpolaga z dobro športno infrastrukturo, ki bi lahko privablјala turiste in jim omogočala posebna doživetja.

Predvidene so naslednje aktivnosti:

- v sodelovanju z Zavodom za šport pripraviti strategijo trženja športnega turizma , katerim bi Kočevje predstavljalo ustrezno destinacijo za priprave na pomembnejše tekme, pri čemer bi imeli zanje na voljo celotno paketno ponudbo (športna infrastruktura, prenočišče, hrana, druge dejavnosti). Pri pridobivanju ciljnih skupin bo potrebno vključevati športna društva v Kočevju.
- urediti nekatere dodatne športne površine, po katerih povpraševanje je v porastu: steze za tek na smučeh, vodna skakalnica, vodni športi na Kočevskem jezeru, down hill v Dolgi vasi,
- urediti in označiti stezo za gorsko kolesarjenje,
- organizirati večje športne prireditve, ki bodo na kočevsko privablјale dodatne goste (tudi mednarodne prireditve)

4.2.2 Operativni cilj 2 - Izboljšati kakovost turistične ponudbe v skladu s trendi

Kočevje razpolaga s številnimi turističnimi točkami, katerih glavna problema sta razpršenost in neprepoznavnost posameznih turističnih atrakcij. Razlog za to je premalo agresivno oglaševanje turističnih točk, ter še pomembneje - nedoločenost prioriternih turističnih točk, ki bi veljale za glavni tržni produkt občine, vanje pa bi se prioritetno vlagala sredstva.

UKREP 1 - Razviti 5 uspešnih turističnih proizvodov, atrakcij ali dogodkov

Namen ukrepa je razviti in določiti prioritete in visokokakovostne turistične produkte, ki bodo predstavljali osrednjo turistično ponudbo v občini Kočevje. Omenjeni proizvodi bodo razviti popolnoma na novo in se vključevali v krovno zgodbo Kočevja ter se povezovali tudi z obstoječimi turističnimi produkti.

Predvidene so naslednje aktivnosti:

- S pomočjo raziskav potenciala nišnega trženja oblikovati dokument razvoja novih turističnih proizvodov, ki posegajo na različna področja, ki so zanimiva za turiste (šport, narava, sprostitve, kultura, zgodovina...). Pri razvoju novih turističnih proizvodov se bomo povezovali z različnimi deležniki.
- v nove turistične produkte vključiti in povezati lokalne ponudnike, katerim predstavlja turistična dejavnost možnost za zaslužek, pri čemer bo pogoj vključevanja tudi samostojni razvoj in dvig kakovosti obstoječe ponudbe v skladu s krovno blagovno znamko kočevske in strategije razvoja turizma v Kočevju
- poiskati ustrezne izvajalce za podporo pri uresničevanju izbranih (na novo razvitih) turističnih produktov
- na ustrezen način promovirati novo razvite turistične produkte na področju Slovenije in širše

UKREP 2 - Posodobiti in dvigniti kakovost prioriteten že obstoječim turističnim produktom

Namen ukrepa je (podobno kot v prejšnjem ukrepu) določiti prioritete turistične produkte, ki v občini Kočevje že obstajajo in njihovo kakovost dvigniti na raven, ki bo privlačna tako za domače kot tudi za tuje turiste.

Predvidene so naslednje aktivnosti:

- S pomočjo povezovanja z različnimi deležniki določiti najpomembnejše že obstoječe turistične produkte v Kočevju in izdelati načrt posodobitve in nadgradnje omenjenih produktov
- v obstoječe turistične produkte vključiti in povezati lokalne ponudnike, katerim predstavlja turistična dejavnost možnost za zaslužek, pri čemer bo pogoj vključevanja tudi samostojni razvoj in dvig kakovosti obstoječe ponudbe v skladu s krovno blagovno znamko kočevske in strategije razvoja turizma v Kočevju
- poiskati ustrezne izvajalce za podporo pri nadgradnji izbranih obstoječih turističnih produktov
- na ustrezen način promovirati novo razvite turistične produkte na področju Slovenije in širše
- zagotavljati tekoče urejanje in vzdrževanje prioriteten turističnih točk, ki morajo biti urejene na način, da turist dobi občutek kakovosti destinacije, kočevska pa s tem pridobiva na ugledu kot prijetna turistična destinacija

UKREP 3 - Implementirati krovno blagovno znamko Zakladi Kočevske in destinacijo Čar odmaknjenosti v vse ravni turistične ponudbe

Obe blagovni znamki se morata uporabljati pri vseh deležnikih turistične ponudbe in tako turistu dajati občutek prepoznavnosti in kakovosti destinacije.

Predvidene so naslednje aktivnosti:

- seznaniti turistične ponudnike v občini z blagovno znamko Kočevske in njenim namenom
- izobraziti turistične ponudnike v smeri ustrezne uporabe blagovnih znamk v različnih situacijah in v smeri razumevanja povezovanja blagovnih znamk s celotno strategijo razvoja turizma v Kočevju
- implementirati logotipe blagovnih znamk v vse turistične medije (brošure, splet, letake, mobilne aplikacije, izdelke...)

UKREP 4 - Posodobitev in osvežitev programske infrastrukture

Namen ukrepa je ustvariti pestro, kakovostno in privlačno ponudbo v povezavi s programsko infrastrukturo v Kočevju, saj le-ta trenutno ni privlačna za večjo množico turistov, oziroma je v večini namenjena lokalnemu prebivalstvu.

Predvidene so naslednje aktivnosti:

- nadgraditi obstoječe prireditve in pripraviti načrt za razvoj in izvajanje prepoznavnih tradicionalnih prireditev, ki bi privabljale večje število turistov
- razširiti obstoječo muzejsko dejavnost s poudarkom na vzpostavitvi novih muzejskih sob (OŠ Mozelj, Zajčje polje, Koprivnik, Kulturni dom Predgrad) , novih zanimivih razstav v povezavi z naravnimi, kulturnimi in zgodovinskimi znamenitostmi ter oblikovanje dodatne muzejske ponudbe, ki jo je mogoče tržiti
- oživiti tradicionalne obrti na Kočevskem, ki bodo turistom nudile avtentično izkušnjo in pristno doživljanje kočevske stare obrti. Ukrepi se bodo razvijali v smeri spodbujanja domače obrti na kmetijah (prikaz izdelave izdelkov turistom) in seveda v smeri možnosti prodaje teh izdelkov na kmetijah (Tanči vrh, Koprivnik)
- oblikovati integralne turistične produkte na način povezovanja različnih turističnih ponudnikov v enotne (celotne) turistične proizvode (kot jih vidi potrošnik)

4.3 STRATEŠKI CILJ 3 - Izboljšati ponudbo obstoječih in izgradnja dodatnih namestitvenih in gostinskih kapacitet

4.3.1 Operativni cilj 1 - Posodobiti obstoječe in izgraditi dodatne namestitvene kapacitete

Kočevje potrebuje cenovno ugodne namestitve, kot je npr. hostel za ciljno skupino mladih, aktivnih turistov. Poleg tega primanjkuje specializirane kakovostne ponudbe nastanitvenih obratov z lastno kmetijsko pridelavo, kot so ekološke, izletniške kmetije za družine ter drugi nastanitveno gostinski obrati (npr. kampi in sobodajalci).

UKREP 1- Izgradnja hostlov

Namen ukrepa je pridobiti dodatne nastanitvene kapacitete in jih narediti dosegljive ciljnim skupinam turistov. Hostel je temelj za razvoj nadaljnjih regionalnih integralnih turističnih proizvodov in aktivnosti. Izgradnja nočitvene infrastrukture bo upoštevala vsa načela neškodljivosti pri umestitvi v okolje v središču mesta., Koprivniku (obnova stare šole-projekt: Interpretativni center Koprivnik),in Predgradu (projekt: Kulturni dom Predgrad)

Predvidene so naslednje aktivnosti:

- Vključevanje v popotniško združenje Slovenije (Hostelling International)
- Vzpostaviti turistični informacijski center v hostlu Škorc in dislokacijami v Predgradu, Kočevski Reki in Mozlju (povezava z recepcijo, check in, turistične informacije, izposoja koles)
- Izvedba dodatnih vsebin (BB storitev, tradicionalni zajtrk, oblikovanje dogodkov in dopolnilne ponudbe za ciljne skupine)
- Vključevati lokalne ponudnike v ponudbo

UKREP 2- Izgradnja kampov

Namen ukrepa je razširiti ponudbo kamp nastanitev, ki so prijazni okolju in za katero velja večje povpraševanje mladih družin, hedonistov, športnikov in ljubiteljev narave. Predvsem naj se osredotočijo na trajnostno odgovorno delovanje v naravnem okolju. V tem primeru je rešitev izgradnja eko kampa.

Predvidene so naslednje aktivnosti:

- Izgraditi eko kamp, ki uporablja obnovljive vire za elektriko
- Vzpostaviti sistem zalivanja z deževnico
- Postaviti koše za smeti z ločevanjem odpadkov
- Uporabiti biološko razgradljivih čistilnih sredstev
- Izgraditi prostor za kamperje, prikolice in šotore
- Izgraditi parkirišča

- Izgraditi brunarice z nastanitvijo in kulinarično ponudbo (organsko pridelana)
- Povezati se z ostalimi ponudniki v regiji
- Pridobiti znak EU Marjetica (ECO Label) za okolju prijazen turistično nastanitveni obrat
- Urediti prostor za tabornike,
- Urediti kurišča
- Razširiti ponudbo športnih aktivnosti (kolesarjenje in pohodništvo po tematskih poteh)
- Urediti kopališče: rezultat: urejena glavna plaža ob kočevskem jezeru

UKREP 3 - Preureditev starih kozolcev/skednjev/kašč

Rekonstrukcija objektov, kot so kozolci, skednji in kašče v drugo namembnost, ki dajo dodano vrednost, kar pomeni preureditev starih gospodarskih poslopij v nočitvene kapacitete. Turisti povprašujejo po namestitvah izven mestnih jeder, v inovativnih nastanitvenih obratih v naravnem okolju. Na Kočevskem še ne ponujamo drugačnosti in avtentičnosti, zato je rekonstrukcija turistična priložnost.

Predvidene so naslednje aktivnosti:

- Rekonstrukcija starih objektov v nastanitveni objekt
- Vključevanje objektov v tematske poti (npr. Krošnjarska pot, medena pot)
- Vključevanje aktivnosti, oživitve objektov z razstavami, prireditvami kmečkih običajev
- Ponudba teambuildingov in poslovnih srečanj

UKREP 4 - Izboljšanje nastanitvene ponudbe za potrebe kolesarjev, ribičev in pohodnikov

Za potrebe večdnevnega kolesarjenja in pohodništva je nujno potrebna promocija nastanitvenih koč in obuditev nedelujočih.

Predvidene so naslednje aktivnosti:

- Vzpostaviti mrežo zasebnih ponudnikov gozdnih koč
- Postaviti lesene bivake ob roški pešpoti za potrebe pohodnikov in kolesarje
- Postaviti lesene bivake na dogovorjenih lokacijah za ribiče ob kočevskem in kočevsko reškem jezeru

4.3.2 Operativni cilj 2 - Vzpostaviti pestro in kakovostno gastronomsko ponudbo

Nastanitvena ponudba je tesno povezana z gastronomijo, ki temelji na regionalni dodani vrednosti ter tipičnosti. Razvoj ekološke gastronomije se prav tako ujema s trajnostnim razvojem turizma, s tem pa stremi k ohranjanju lokalnih posebnosti in identitete ter ugledu in možnosti za trženje. Prav tako gastronomija popestri doživljajsko turistično ponudbo. Na kočevskem imamo velik nabor tradicionalnih jedi, ki bi dale avtentično izkušnjo v gostinskih obratih.

UKREP 1 - Vključevanje avtohtonih, tradicionalnih jedi na jedilnik gostinskih ponudnikov

K dvigu prepoznavnosti in ugleda gostinskih obratov pripomore tudi kvalitetna gostinska ponudba. Avtohtone jedi in jedi zaščiteneh blagovnih znamk se lažje uveljavljajo in promovirajo. Namen vključitve tradicionalnih jedi je obuditev gastronomske identitete in nuditi turistu avtentično doživetje. Danes predstavlja kulinarika močan motiv obiska destinacije.

Predvidene so naslednje aktivnosti:

- Vključiti značilne jedi na jedilne menije gostinskih obratov
- Promovirati tradicionalno kulinariko
- Spodbujati lastnike gostinskih obratov h kvalitetni ponudbi
- Nuditi možnost izobraževanja gostinskih delavcev za pripravo tradicionalnih jedi

UKREP 2 - Oblikovanje dogodkov in turističnih storitev povezanih s kulinariko

Namen kulinarčnih dogodkov je oživljanje identitete in pristnih okusov Kočevske ter ob enem spoznavanje kulture. V Kočevju manjkajo tovrstne prireditve, s katero lahko ob zabavi spoznavamo kulinarčni svet. Prav tako je namen dogodkov privabiti turiste in jim ob tej priložnosti ponuditi tudi ostale storitve.

Predvidene so naslednje aktivnosti:

- Organizirati odmevne kulinarčne prireditve krajevnih jedi in pijače
- Promovirati zaščitene blagovne znamke (Kočevski med, Kostelska rakija)
- Oblikovati novo blagovno znamko Divjačina
- Vzpodbujati ponudnike blagovnih znamk k skupnem nastopu

4.3.3 Operativni cilj 3 - Vzpostaviti povezave med deležniki in povečati sinergijske učinke

Namen tega cilja je zagotoviti močna partnerstva javnega in zasebnega sektorja pri soustvarjanju turizma v Kočevju. Pri tem je nujno pridobivanje kvalificiranega kadra ter vzdrževanje zdravih medsebojnih odnosov vseh deležnikov, ki si bodo izmenjevali znanje, izkušnje in informacije.

UKREP 1 - Vzpostaviti zavod za turizem in kulturo Kočevje

Z zavodom za turizem in kulturo Kočevje želimo ustvariti privlačno turistično destinacijo in hkrati mesto, ki bo nudilo koristi vsem deležnikom vpletenim v razvoj turizma. Zavod bo pozitivno vplival na kakovost življenja občanov v smislu ekonomskega doprinosa in vsebinskih sinergijskih učinkov - da kot destinacija delujemo povezano, kot celota.

Predvidene so naslednje aktivnosti:

- Vzpostaviti delovanje Zavoda: sprejem dokumentov: poslovni načrt, operativni načrt
- Oblikovati turistične produkte
- Podpirati delovanje turističnih ponudnikov in jim nuditi strokovno pomoč
- Nuditi pomoč deležnikom pri trženju destinacije
- Izvajati promocijo
- Povezati deležnike s področja turizma in kulture za skupen nastop na trgu
- Oblikovati bazo ponudnikov storitev po dejavnostih

UKREP 2 - Ozaveščanje in spodbujanje prebivalcev

Da bi se turist v destinaciji dobro počutil in predvsem občutil sprejetje in prijaznost, se morajo dobro počutiti tudi domačini. Turizem soustvarja tudi lokalno prebivalstvo. Ker v Kočevju še ni bilo zaznati večje interakcije med turisti in domačini, želimo na to opozoriti že prej. Pri prebivalcih želimo poskrbeti, da bi turizem sprejeli in se vanj tudi vključevali. Spodbuditi želimo interes prebivalcev ter ustvariti gostoljubnost in odprtost.

Predvidene so naslednje aktivnosti:

- Vključevati lokalno prebivalstvo v turistično ponudbo,
- ozaveščanje prebivalcev o pozitivnih koristih turizma.

Slika 2: Povzetek strateških in operativnih ciljev

Kočevje- Čar odmaknjenosti	Strateški cilj 1: Izboljšati stanje obstoječe splošne infrastrukture
	Operativni cilj 1 - Investicije v ustrezno prometno in komunalno infrastrukturo
	Operativni cilj 2 - Investicije v ureditev občinskih javnih in parkirnih površin
	Operativni cilj 3 - Investicije v revitalizacijo zapuščenih vasi
	Strateški cilj 2: Povečati prepoznavnost Kočevske kot privlačne destinacije
	Operativni cilj 4- Izboljšati kakovost turistične ponudbe v skladu s trendi
	Operativni cilj 5- Vzpostaviti celovit efektiven sistem promocije in trženja kočevske kot turistične destinacije
	Strateški cilj 3: Izboljšati ponudbo obstoječih in izgradnja dodatnih namestitvenih in gostinskih kapacitet
	Operativni cilj 6- Vzpostaviti pestro in kakovostno gastronomsko ponudbo
	Operativni cilj 7- Vzpostaviti povezave med deležniki in povečati sinergijske učinke
	Operativni cilj 8- Posodobiti obstoječe in izgraditi dodatne namestitvene kapacitete

5 TERMINSKI NAČRT

NALOGA	NOSILCI	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
STRATEŠKI CILJ 1 - Izboljšati stanje obstoječe splošne infrastrukture												
OPERATIVNI CILJ 1: Investicije v ustrezno prometno in komunalno infrastrukturo	Občina Kočevje											
UKREP 1 - analizirati obstoječe stanje prometne in komunalne infrastrukture	Občina Kočevje	X	X									
UKREP 2 – investirati v ustrezno prometno in komunalno infrastrukturo	Občina Kočevje	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
OPERATIVNI CILJ 2: Investicije v ureditev občinskih javnih in parkirnih površin	Občina Kočevje											
UKREP 1 - urediti vstopne in izstopne točke ter parkirne površine na območju najbolj obiskanih turističnih destinacij	Občina Kočevje		X	X	X							
UKREP 2 - urediti Kočevsko in Reško jezero	Občina Kočevje	X	X	X								
UKREP 3 - urediti zgornji tok Kolpe za trajnostni turizem (Projekt ORP Pokolpje)	Občina Kočevje in zasebni partnerji		X	X								
UKREP 4 - vzpostaviti osnovno izobraževalno infrastrukturo v prostoru – učilnica v naravi	Občina Kočevje, Zavod za turizem in kulturo		X									
OPERATIVNI CILJ 3: Investicije v revitalizacijo zapuščenih vasi												
UKREP 1 - ureditev vaških jeder	Občina Kočevje											
UKREP 2 - ohranjanje in revitalizacija ustvarjene dediščine pred propadom	Občina Kočevje, zasebniki	X	X	X	X	X						
UKREP 3 - prepoznati opuščene vasi kot turistični in razvojni potencial ter vključevati revitalizacije vasi v različne zgodbe, ki bi povezovalе obstoječe naravne kvalitete s kulturo in spodbujale razvoj turizma	Občina Kočevje, Zavod za turizem in kulturo, zasebniki											
STRATEŠKI CILJ 2 - Povečati prepoznavnost kočevske kot privlačne turistične destinacije												
Operativni cilj 1 - Vzpostaviti celovit efektiven sistem promocije in trženja kočevske kot turistične destinacije	Zavod za turizem in kulturo											
UKREP 1 - Postavitev spletne strani Zavoda za turizem in kulturo Kočevje in razvoj ter povezava z drugimi IKT orodji	Zavod za turizem in kulturo											
UKREP 2 - Investicije v promocijo in trženje	Zavod za turizem in kulturo											
UKREP 3 - Izdelava celovite promocijske sheme športno-rekreacijskih dejavnosti na kočevskem	Zavod za turizem in kulturo, Zavod za šport											
Operativni cilj 2 - Izboljšati kakovost turistične ponudbe v skladu s trendi	Zavod za turizem in kulturo											
UKREP 1 - Razviti 5 uspešnih turističnih proizvodov, atrakcij ali dogodkov	Zavod za turizem in kulturo											
UKREP 2 - Posodobiti in dvigniti kakovost prioritetenim že obstoječim turističnim produktom	Zavod za turizem in kulturo											
UKREP 3 - Implementirati krovno blagovno znamko kočevske v vse ravni turistične ponudbe	Zavod za turizem in kulturo											
UKREP 4 - Posodobitev in osvežitev programske infrastrukture	Zavod za turizem in kulturo											
STRATEŠKI CILJ 3 - Izboljšati ponudbo obstoječih in izgradnja dodatnih namestitvenih in gostinskih kapacitet												
Operativni cilj 1 - Posodobiti obstoječe in izgraditi dodatne namestitvene kapacitete	Občina Kočevje, zasebniki											
UKREP 1- Izgradnja mladinskega hostla	Občina Kočevje											
UKREP 2- Razširitev kampov	Občina Kočevje, zasebniki											
UKREP 3 - Preureditev starih kozolcev/skednjev/kašč	zasebniki											
UKREP 4 - Izboljšanje nastanitvene ponudbe za kolesarje, ribiče in pohodnike	Občina Kočevje, zasebniki											
Operativni cilj 2 - Vzpostaviti pestro in kakovostno gastronomsko ponudbo	Zavod za turizem in kulturo											
UKREP 1 - Vključevanje avtohtonih, tradicionalnih jedi na jedilnik gostinskih ponudnikov	Zavod za turizem in kulturo											
UKREP 2 - Oblikovanje dogodkov in turističnih storitev povezanih s kulinariko	Zavod za turizem in kulturo, zasebniki											
Operativni cilj 3 - Vzpostaviti povezave med deležniki in povečati sinergijske učinke	Zavod za turizem in kulturo											
UKREP 1 - Vzpostaviti zavod za turizem Kočevje	Zavod za turizem in kulturo											
UKREP 2 - Ozaveščanje in spodbujanje prebivalcev	Zavod za turizem in kulturo											

6 IZVAJANJE IN SPREMLJANJE STRATEGIJE

Za izvajanje strategije, strateških ciljev, ukrepov in aktivnosti je zadolžen Zavod za turizem Kočevje. Konec vsakega koledarskega leta Zavod za turizem pripravi podrobno analizo izvajanja strategije v preteklem letu, ki jo predstavi občinskim svetnikom skupaj s predlogom načrta izvajanja strategije za prihodnje leto.

Analiza izvajanja strategije preteklega leta se lahko predstavi tudi vsem ostalim ključnim deležnikom, ki delujejo na področju turistične ponudbe na kočevskem. Na ta način se aktivno vključi deležnike v prihodnji razvoj in trženje turistične ponudbe na kočevskem.

Operativno se strategija izvaja preko različnih projektov, pri čemer se za neinvesticijske projekte zahteva izdelava krajšega projektnega dokumenta (poslovnega načrta), pri investicijskih projektih pa se zahteva tako investicijska dokumentacija kot tudi projektno tehnična dokumentacija. Investicijski in neinvesticijski projekti pa so ob koncu izvedbe podkrepljeni s podrobnim poročilom o izvajanju projekta, ki omogoča natančno spremljanje napredka in izvedbe posameznega projekta s strani ustreznih organov.

Ob zaključku koledarskega leta, oziroma začetku novega leta pa se predlaga tudi spremljanje strategije, oziroma napredka na področju turizma v občini Kočevje. Predlaga se določitev ustreznih kazalnikov, ki se jih bo spremljalo skozi več zaporednih let in se jih med seboj primerjalo.

Primeri kazalnikov, ki bi jih bilo smiselno spremljati:

- Število prihodov turistov,
- število nočitev turistov,
- povprečno število nočitev,
- povprečna zasedenost prenočitvenih zmogljivosti,
- število novih ležišč,
- število na novo zaposlenih oseb na področju turizma,
- število obiskov na posamezni turistični točki,
- povprečna poraba posameznega turista,
- število novih turističnih produktov
- število novih članov v turistični mreži (povezovanje deležnikov)...

7 TVEGANJA IN OMEJITVE

V času izvajanja Strategije za razvoj turizma v Kočevju, ki se bo realizirala do leta 2025, se zavedamo dejavnikov tveganja, ki bodo onemogočili brezhibno delovanje, na katerega pa ne moramo vplivati. Ti vplivi bodo izhajali iz same Občine Kočevje in zunanjega okolja. Da bi tveganja omilili in se jim delno izognili, smo oblikovali omilitvene ukrepe. V nadaljevanju v tabeli prikazujemo dejavnike tveganja, katere smo ocenili s pomočjo naslednje formule:

Ocena verjetnosti dogodka (VD) v razponu od 1 (najnižja) do 5 (najvišja), - ocena posledic (OP) v razponu od 1 (najnižja) do 5 (najvišja), - skupna ocena tveganja: $SOT = VD \times OP$

Tabela 14: Tabela tveganja

TVEGANJA	OMILITVENI UKREPI	VD	OP	SOT
Nizek proračun za investicijo trženja	-pridobitev donatorjev -opustitev določene naložbe -EU sredstva in razpisi -lobiranje	4	4	16
Neprepoznavanje Kočevske kot potencialne turistične destinacije	-ozaveščanje lokalnega prebivalstva -učinkovita promocija -kvalitetni turistični produkti in storitve	2	3	6
Hitre spremembe na trgu in sprememba trendov v turizmu	-prilagoditev TP -prilagoditev dokumenta Strategije	2	3	6
Premalo lokalnega ponosa	-poudarjanje koristi in blaginje za lokalno prebivalstvo -vzpostavitev aktivnosti za domačine, predvsem najstnikom in otrokom	4	3	12
Sprememba razvojnih prioritet	-tesno sodelovanje občinskih svetnikov, vodstva za turizem v Kočevju in pomembnih akterjev v slovenskem turizmu	3	3	9

ZAKLJUČEK

Dokument Strategije razvoja turizma Kočevja 2015-2025 vsebuje umeritve za trženjski razvoj Kočevske kot privlačne turistične destinacije. Strategija predstavlja dolgoročni načrt, ki je zasnovan na podlagi prednosti, katere predstavljajo konkurenčnost.

Strateško delo temelji na podlagi analize stanja, to je analiza dosedanjega poslovanja, analiza turističnega prometa, analiza trendov in SWOT analiza. Pri slednji analizi so opredeljene prednosti, slabosti, nevarnosti in priložnosti, ki so bile v pomoč pri zasnovi vizije in usmeritve za razvoj. Prav tako so oblikovani tudi strateški cilji s konkretnimi idejami turističnih aktivnostih, na podlagi katerih bo temeljila turistična ponudba. Zastavljeni so trije strateški cilji, ki bodo destinacijo vodili k prepoznavnosti, ugledu in doživljajski bogatosti preživljanja prostega časa pri nas.

Dokument pokriva vsa področja in vsebino, ki so pomembna za razvoj turizma na Kočevskem in bo uporabno vodilo za turistična podjetja in druge deležnike. Strateški dokument je povezan z vsemi deležniki turizma, zato lahko stremimo k istim ciljem in delujemo kot enovita, povezana destinacija.

Strategija razvoja turizma je živ dokument in nima dokončne vsebine zaradi sprememb na trgu, zaradi trendov, zaradi finančnih zmožnosti ter zainteresiranosti posameznih nosilcev s področja turizma. Strategija je pripravljena za nadaljnjo obravnavo in oblikovanje, zato jo je potrebno sproti spremljati in realizirati.

VIRI IN LITERATURA

- Strategija razvoja slovenskega turizma 2012-2016
- Strategija razvoja gastronomije Slovenije
- SURS, statistični podatkovni portal